

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

ДАНИЛЕНКО ВОЛОДИМИР ПЕТРОВИЧ

УДК 342.9:351.74

**ДОЗВІЛЬНО-ПОГОДЖУВАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ:
АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ**

12.00.07 – адміністративне право і процес;
фінансове право; інформаційне право

Автореферат
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата юридичних наук

Дніпро – 2026

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана у Науково-дослідному інституті публічного права.

Науковий керівник –

доктор юридичних наук, професор

Собакарь Андрій Олексійович,

Дніпровський державний університет внутрішніх справ,

професор кафедри адміністративно-правових дисциплін

та публічного управління.

Офіційні опоненти:

доктор юридичних наук, професор,

заслужений діяч науки і техніки України

Соболь Євген Юрійович,

Центральноукраїнський державний

університет імені Володимира Винниченка,

ректор;

кандидат юридичних наук

Іняхін Володимир Євгенович,

заступник начальника Головного управління

Національної поліції в Харківській області.

Захист відбудеться 26 червня 2026 р. о 09.00 год. на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 08.727.02 у Дніпровському державному університеті внутрішніх справ за адресою: 49005, м. Дніпро, просп. Науки, 26.

З дисертацією можна ознайомитись у загальній бібліотеці Дніпровського державного університету внутрішніх справ (м. Дніпро, просп. Науки, 26).

Автореферат розіслано 25 травня 2026 р.

Учений секретар

спеціалізованої вченої ради

Василь Березняк

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Обґрунтування вибору теми дослідження. Становлення України як правової, демократичної та соціальної держави зумовлює підвищення ролі інститутів публічної влади у забезпеченні безпеки особи, суспільства і держави. У цьому контексті особливого значення набуває діяльність Національної поліції України, на яку покладено широкий спектр завдань у сфері охорони правопорядку, захисту прав і свобод людини, попередження правопорушень та забезпечення публічної безпеки.

Серед різноманітних напрямів адміністративної діяльності поліції вагоме місце посідає дозвільно-погоджувальна діяльність, що є невід'ємним елементом державного управління у сферах із підвищеною суспільною небезпекою. Саме через функції дозвільно-погоджувального спрямування забезпечується дотримання законності при здійсненні господарської діяльності, пов'язаної з обігом зброї, спеціальних засобів самооборони, вибухових матеріалів, наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, а також у сферах безпеки дорожнього руху, надання охоронних послуг і створення безпечного освітнього середовища для дітей.

Від ефективності реалізації дозвільно-погоджувальних функцій та повноважень Національної поліції України залежить не лише дотримання суб'єктами господарювання та окремими індивідами встановлених законодавством вимог, а й рівень публічної безпеки та довіра громадян до органів правопорядку. Наявні проблеми – фрагментарність нормативно-правового регулювання, колізії у правозастосуванні, відсутність єдиних процедур надання погоджень та дозволів – свідчать про необхідність системного переосмислення правової природи такої діяльності.

Потреба у науковому осмисленні дозвільно-погоджувальної діяльності Національної поліції України зумовлена також процесами євроінтеграції, які вимагають гармонізації національного законодавства із загальновизнаними міжнародними стандартами поліцейської діяльності. З огляду на це особливої актуальності набуває дослідження адміністративно-правового механізму здійснення дозвільно-погоджувальної діяльності, визначення її принципів, форм і методів, а також шляхів удосконалення правового регулювання у цій сфері.

Важливі аспекти правового забезпечення реалізації таких функцій досліджувалися багатьма відомими правниками, зокрема слід згадати наукові праці О. Бандурки, О. Безпалової, В. Галунька, В. Іняхіна, Т. Коломоець, В. Колпакова, А. Комзюка, М. Лошицького, Д. Лук'янця, Р. Мельника, Р. Миронюка, Т. Мінки, О. Музичука, В. Настюка, В. Олефіра, О. Остапенка, Д. Приймаченка, Р. Сербина, А. Собакаря, Є. Соболя, С. Шатрави, О. Юніна та ін.

Попри наявність значного масиву наукових праць, присвячених окремим аспектам дозвільної діяльності публічної адміністрації, дослідження саме дозвільно-погоджувальних повноважень Національної поліції України залишаються недостатньо комплексними. Важливими у цьому контексті є дисертаційні роботи В. Гуменюка, С. Параниці, В. Сіверіна, Т. Шапочки, І. Васильєва, О. Джафарової, О. Панової, Ю. Жванка, В. Безеги тощо. Однак, попри їхнє важливе теоретико-прикладне значення, вказані дослідження не забезпечують всебічного розкриття проблематики правової природи, організаційно-процедурних особливостей та ефективності дозвільно-погоджувальної діяльності Національної поліції України, що зумовлює необхідність подальших комплексних наукових розробок у цій сфері.

Все вищезазначене свідчить про актуальність вибраної теми, а також її важливе теоретичне й практичне значення, оскільки спрямована на розв'язання одного з ключових завдань сучасної адміністративно-правової науки – підвищення ефективності публічного адміністрування шляхом удосконалення дозвільно-погоджувальної діяльності Національної поліції України як гарантії належного рівня забезпечення публічної безпеки, правопорядку та дотримання прав людини.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Вибрана тема дисертаційного дослідження спрямована на виконання основних положень указів Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» від 30.09.2019 № 722, «Про Комплексний стратегічний план реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023–2027 роки» від 11.05.2023 № 273/2023, Стратегії розвитку наукових досліджень Національної академії правових наук України на 2021–2025 роки, затвердженої постановою загальних зборів Національної академії правових наук України від 26.03.2021 № 12-21, Переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 31 грудня року, наступного після припинення або скасування воєнного стану в Україні, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.04.2024 № 476, Тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на 2025–2029 роки, затвердженої наказом МВС України від 21.05.2024 № 326, а також плану науково-дослідницької роботи Науково-дослідного інституту публічного права «Правове забезпечення прав, свобод та законних інтересів суб'єктів публічно-правових відносин» (номер державної реєстрації 0115U005495).

Мета та завдання дослідження. Мета дисертації полягає у визначенні адміністративно-правової природи, змісту та особливостей здійснення дозвільно-погоджувальної діяльності Національної поліції України та обґрунтуванні напрямів її удосконалення відповідно до сучасних вимог забезпечення публічної безпеки та європейських стандартів поліцейської діяльності.

Згідно з поставленою метою визначено такі основні завдання дослідження:

- розкрити правову природу дозвільно-погоджувальної діяльності як складової адміністративної діяльності поліції;
- виокремити ключові ознаки дозвільно-погоджувальної діяльності Національної поліції України;
- охарактеризувати нормативні засади реалізації Національною поліцією України дозвільно-погоджувальних функцій;
- обґрунтувати напрями вдосконалення адміністративно-правового регулювання реалізації дозвільно-погоджувальних функцій відповідно до світових стандартів поліцейської діяльності;
- визначити особливості реалізації дозвільно-погоджувальної діяльності Національної поліції України у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху;
- з'ясувати адміністративно-правовий зміст дозвільно-погоджувальної діяльності поліції у сфері обігу зброї, боєприпасів, вибухових речовин і матеріалів, спеціальних засобів самооборони, заряджених речовинами сльозоточивої та дратівної дії;
- окреслити специфіку дозвільно-погоджувальної діяльності поліції, пов'язану з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів;
- з'ясувати сутність та зміст погоджувальних повноважень поліції охорони та напрями їх реалізації;
- виробити конкретні заходи, спрямовані на удосконалення вітчизняного законодавства та практики його реалізації у сфері здійснення Національною поліцією України дозвільно-погоджувальної діяльності.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини у сфері дозвільної діяльності публічної адміністрації.

Предмет дослідження – адміністративно-правові засади здійснення Національною поліцією України дозвільно-погоджувальної діяльності.

Методи дослідження. Розв'язання поставлених у дисертації завдань зумовило необхідність застосування комплексу сучасних методів наукового пізнання, апробованих юридичною наукою та практикою діяльності публічної адміністрації. Специфіка дозвільно-погоджувальних функцій Національної поліції України, що реалізуються у сферах підвищеного ризику, зумовила необхідність вироблення методологічних засад дослідження на трьох взаємопов'язаних рівнях – методологічному, теоретичному та практичному. Зокрема, на методологічному рівні забезпечено виявлення взаємозв'язку між базовими науковими підходами до вивчення проблем адміністративно-правового регулювання дозвільно-погоджувальної діяльності та концептуальними положеннями, що розкривають правову природу дозвільно-погоджувальних функцій (підрозділ 1.1), їхню сутність і системний характер (підрозділ 1.2), а також місце поміж інших функцій адміністративної діяльності Національної поліції України (розділ 1).

За допомогою логіко-семантичного методу сформульовано авторські дефініції відповідно до змісту підрозділів 1.1 та 1.2, а також уточнено підходи до розуміння нормативно-правового забезпечення здійснення дозвільно-погоджувальних функцій (підрозділ 1.3).

На практичному рівні визначено ефективні форми і методи реалізації дозвільно-погоджувальних повноважень поліції у сферах забезпечення безпеки дорожнього руху (підрозділ 2.1), контролю за обігом зброї, вибухових матеріалів, наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів (підрозділ 2.2), формування безпечного освітнього середовища (підрозділ 2.3) та надання охоронних послуг (підрозділ 2.4). Порівняльно-правовий метод застосовано під час аналізу міжнародних стандартів поліцейської діяльності та визначення шляхів удосконалення національного законодавства відповідно до таких орієнтирів (підрозділ 1.4). Методи юридичного моделювання та формально-правовий метод стали основою для обґрунтування шляхів удосконалення нормативно-правового регулювання реалізації дозвільно-погоджувальних функцій поліції (підрозділи 1.4, 2.1–2.4).

Системно-структурний і структурно-функціональний методи дали змогу послідовно розкрити, як організовані дозвільно-погоджувальні функції поліції, яке місце вони посідають у загальній системі її адміністративної діяльності та як нормативні вимоги, повноваження підрозділів і конкретні адміністративні процедури взаємопов'язані між собою (підрозділи 1.1–1.4).

Нормативною основою роботи є Конституція України, законодавчі акти України, міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, постанови Верховної Ради України, акти Президента України і Кабінету Міністрів України, нормативні акти центральних органів виконавчої влади. У ході дисертаційного дослідження було використано міжнародні стандарти поліцейської діяльності, акти Європейського Союзу у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку, рекомендації Ради Європи та ООН щодо належного врядування й реалізації дозвільних процедур.

Науково-теоретичне підґрунтя для виконання дисертації склали наукові праці фахівців у галузі філософії, загальної теорії держави і права, теорії управління та адміністративного права, інших галузевих правових наук, у тому числі зарубіжних дослідників.

Інформаційну та емпіричну базу дослідження становлять систематизовані дані державної і відомчої статистичної звітності за 2020–2025 роки у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку; офіційні звіти, інформаційні листи й аналітичні довідки МВС України та Національної поліції України.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у комплексному теоретико-правовому обґрунтуванні правової природи, змісту та механізмів організації дозвільно-погоджувальної діяльності Національної поліції України,

а також виробленні науково обґрунтованих пропозицій і рекомендацій щодо підвищення ефективності її нормативного регулювання та практичного здійснення. У результаті виконаного дослідження сформульовано низку нових теоретичних положень, обґрунтовано висновки, рекомендації та пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства України. Основні з них такі:

уперше:

- з'ясовано правову природу дозвільно-погоджувальної діяльності як самостійного виду адміністративної діяльності поліції, що дало змогу визначити її місце в системі функцій Національної поліції України та відмежувати від суміжних владно-розпорядчих і контрольно-наглядових повноважень. Обґрунтовано її дуалістичний характер, оскільки вона поєднує елементи як правозастосовної (владно-розпорядчої), так і правозабезпечувальної (сервісної) діяльності;

- дозвільно-погоджувальну діяльність Національної поліції України визначено як самостійний вид її адміністративної діяльності, що полягає у превентивному регулюванні суспільних відносин у сфері забезпечення публічної безпеки та порядку шляхом видачі фізичним і юридичним особам спеціальних дозволів, погоджень, висновків та інших індивідуальних адміністративних актів, які встановлюють правовий режим придбання, зберігання, носіння, використання чи провадження певних видів діяльності, предметів або речовин підвищеної небезпеки, за умови добровільного звернення суб'єктів, із дотриманням особливих адміністративних процедур, де відмова у видачі дозволу чи наданні погодження автоматично тягне за собою заборону відповідної діяльності або використання без застосування заходів безпосереднього державного примусу, що забезпечує у такий спосіб баланс між правом громадян на вільну поведінку та необхідністю державного контролю за об'єктами підвищеної небезпеки;

- доведено, що дозвільно-погоджувальна діяльність поліції має змішану публічно-правову природу, за якої дозвільний компонент переважно реалізується через владні акти управління, а погоджувальний – через консенсуальні адміністративні процедури, що вимагає диференціації процесуальних режимів їх здійснення;

удосконалено:

- наукові підходи до визначення меж дискреційних повноважень Національної поліції України під час здійснення дозвільно-погоджувальних процедур шляхом формулювання критеріїв їхньої правомірності (нормативна визначеність, пропорційність, об'єктивність, недопущення дублювання функцій, наявність ефективного зовнішнього контролю), що забезпечує уніфікацію правозастосування та мінімізацію зловживань службовими повноваженнями;

- наукові підходи до класифікації дозвільно-погоджувальних функцій Національної поліції України, які поділено за: 1) рівнем суспільної небезпеки

об'єкта регулювання; 2) правовою природою процедури; 3) ступенем превентивного впливу;

- теоретичне тлумачення принципу «сервісності» в адміністративній діяльності поліції шляхом його поширення на всі дозвільно-погоджувальні процедури та документально визначені владні акти з урахуванням положень про поліцейські послуги та міжнародні стандарти публічного сервісу;

- класифікацію ризиків, що виникають у процесі реалізації дозвільних повноважень поліції, шляхом виокремлення процедурних, організаційних, нормативно-правових, цифрових та антикорупційних ризиків, які можуть знижувати ефективність адміністративних процедур і впливати на безпеку та ефективність діяльності суб'єктів господарювання;

дістало подальшого розвитку:

- обґрунтування концепції публічно-правового статусу поліції у сфері видання дозвільних та погоджувальних документів шляхом деталізації співвідношення між адміністративно-владними, сервісними та контрольними функціями поліції, а також уточнення інституційних умов їх реалізації;

- теоретичне розуміння правових гарантій законності в контрольно-наглядовій діяльності поліції у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху шляхом поєднання адміністративної, процесуальної та інформаційно-технічної складових забезпечення законності;

- характеристика нормативних засад реалізації дозвільно-погоджувальних функцій Національної поліції України;

- обґрунтування напрямів вдосконалення адміністративно-правового регулювання реалізації дозвільно-погоджувальних функцій Національної поліції України відповідно до світових стандартів поліцейської діяльності.

Практичне значення одержаних результатів визначається можливістю їх використання у:

- *науковій діяльності* – для розвитку наукових підходів до вивчення дозвільно-погоджувальної діяльності органів публічної влади загалом та Національної поліції України зокрема;

- *правотворчій діяльності* – при підготовці проектів нормативно-правових актів щодо вдосконалення адміністративних процедур у сфері контролю за обігом зброї, вибухових матеріалів, організації охоронної діяльності, забезпечення безпеки дорожнього руху, а також для оновлення та доповнення положень Кодексу України про адміністративні правопорушення, Законів України «Про Національну поліцію», «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», підзаконних актів МВС України тощо;

- *правозастосовній діяльності* – для підвищення ефективності практики реалізації дозвільно-погоджувальних процедур підрозділами Національної поліції України, удосконалення міжвідомчої взаємодії та посилення гарантій прав фізичних і юридичних осіб під час одержання дозвільних документів;

– *освітньому процесі* – під час підготовки навчально-методичних матеріалів, проведення лекційних та практичних занять із таких навчальних дисциплін, як «Адміністративне право», «Адміністративна відповідальність», «Поліцейська діяльність», «Організація діяльності підрозділів ювенальної превенції».

Апробація результатів дисертації. Основні ідеї, положення та висновки, узагальнені та сформульовані у дисертації, оприлюднювалися на науково-практичних конференціях та семінарах, зокрема: «Перспективні напрямки розвитку юридичної науки у 21-му сторіччі» (м. Київ, 18–19 лютого 2025 р.), «Актуальні питання науки і практики та шляхи їх вирішення» (м. Київ, 04–05 червня 2025 р.).

Публікації. Основні положення та висновки, сформульовані в дисертаційному дослідженні, відображено у семи наукових публікаціях, серед яких: 4 статті у виданнях, включених МОН України до переліку наукових фахових видань з юридичних наук, 1 стаття у міжнародному науковому виданні, 2 тези доповідей, опубліковані за результатами участі у науково-практичних конференціях.

Структура та обсяг дисертації. Робота складається з основної частини (вступу, двох розділів, що об'єднують дев'ять підрозділів, висновків), списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг дисертації становить 203 сторінки, з яких основного тексту – 160 сторінок. Список використаних джерел налічує 184 найменування та займає 23 сторінки. Додаток викладено на 2-х сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У вступі обґрунтовується вибір теми, визначаються мета, завдання, об'єкт, предмет та методи дослідження, наукова новизна отриманих результатів, їхня теоретична та практична значущість, надано відомості про апробацію, формулюються наукові положення, що виносяться на захист.

Розділ 1 «Теоретико-правові засади дозвільно-погоджувальної діяльності Національної поліції України» складається з чотирьох підрозділів.

У підрозділі 1.1 «Правова природа дозвільно-погоджувальної діяльності поліції» здійснено теоретико-правове дослідження правової природи дозвільно-погоджувальної діяльності поліції як самостійного виду адміністративної діяльності, що дало змогу визначити її місце в системі функцій Національної поліції України та відмежувати від суміжних владно-розпорядчих і контрольно-наглядових повноважень.

Обґрунтовано, що правова природа дозвільно-погоджувальної діяльності поліції зумовлює її функціонування на перетині регулятивних, сервісних та

охоронних механізмів публічного адміністрування, що відображається у специфічній структурі повноважень та багаторівневій процедурній складовій їх реалізації. На підставі аналізу чинного законодавства та правозастосовної практики визначено ключові ознаки такої діяльності, як-от: 1) імперативність регулятивного впливу; 2) юридична індивідуалізація дозвільного акта; 3) превентивний характер дозвільно-погоджувальних процедур; 4) необхідність міжвідомчої координації та чітка регламентованість процедур прийняття рішень посадовими особами. Узагальнення цих характеристик дозволило сформулювати концептуальне бачення дозвільно-погоджувальної діяльності поліції як цілісного правового феномена, що має внутрішню структуру та особливості нормативного закріплення, а також окреслити проблеми, які потребують подальшого розв'язання у цій сфері.

У підрозділі 1.2 *«Поняття, сутність та зміст дозвільно-погоджувальної діяльності Національної поліції України»* встановлено, що така діяльність поліції є специфічною формою публічного адміністрування, спрямованою на правове регулювання та контроль за здійсненням суспільно небезпечних або потенційно ризикованих видів діяльності, які потребують спеціального дозволу чи обов'язкового погодження. Сутність дозвільно-погоджувальної діяльності полягає у забезпеченні збалансованого поєднання превентивної функції поліції, спрямованої на запобігання загрозам публічній безпеці і порядку, та сервісного характеру надання поліцейських послуг, орієнтованих на гарантування прав і законних інтересів громадян та суб'єктів господарювання.

Сформульовано поняття та виокремлено ключові ознаки дозвільно-погоджувальної діяльності Національної поліції України. Встановлено, що дозвільно-погоджувальна діяльність Національної поліції України є сукупністю врегульованих законодавством публічно-правових відносин, що виникають між підрозділами поліції, іншими уповноваженими органами та фізичними чи юридичними особами у зв'язку з видачою, погодженням, переоформленням, анулюванням або контролем за дотриманням вимог дозвільних та погоджувальних документів у сферах, віднесених до компетенції поліції.

Зміст дозвільно-погоджувальної діяльності Національної поліції України виявляється в її повноваженнях, що реалізуються, зокрема, у сферах: 1) забезпечення безпечного поведіння зі зброєю, спеціальними засобами самооборони, боєприпасами, вибуховими речовинами і матеріалами; 2) забезпечення безпеки дорожнього руху; 3) надання охоронних послуг; 4) контролю за обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів; 5) формування безпечного освітнього середовища для дітей та їх захисту.

У підрозділі 1.3 *«Нормативно-правове забезпечення реалізації Національною поліцією України дозвільно-погоджувальних функцій»* розкрито

правове підґрунтя реалізації Національною поліцією України її дозвільно-погоджувальних функцій та обґрунтовано їхнє системоутворююче значення для забезпечення ефективності адміністративної діяльності поліції у сферах підвищеного ризику.

Нормативно-правове забезпечення реалізації Національною поліцією України дозвільно-погоджувальних функцій охоплює сукупність законодавчих і підзаконних актів, міжнародних стандартів, що визначають порядок здійснення поліцейської діяльності у сферах обігу зброї, вибухових матеріалів, наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, надання охоронних послуг, перевезення небезпечних вантажів та інших сферах, що потребують підвищеного контролю. Водночас з огляду на багатовимірність дозвільно-погоджувальної діяльності поліції та складну систему її правового регулювання у цій сфері залишаються суттєві прогалини, пов'язані з: відсутністю законодавчо визначеної компетенції конкретних підрозділів Національної поліції України, відповідальних за видачу окремих видів дозволів та погоджень; відсутністю в Законі України «Про перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» окремих дозволів, що фактично видаються підрозділами Національної поліції України; регулюванням істотних елементів дозвільно-погоджувальних процедур підзаконними актами, попри те, що питання строків, підстав для відмови, анулювання дозволів, висновків або погоджень та змісту адміністративних процедур відповідно до законодавства мають визначатися виключно законами; невизначеністю критеріїв застосування дискреційних повноважень у дозвільних процедурах, що створює ризики суб'єктивізму, різного тлумачення нормативних положень та неоднакової правозастосовної практики; відсутністю законодавчих механізмів оцінки ризиків у сферах дозвільно-погоджувальної діяльності поліції; недосконалістю нормативного регулювання підстав і порядку здійснення контролю за дотриманням вимог реалізації дозвільних документів.

Підрозділ 1.4 «Вдосконалення адміністративно-правового регулювання дозвільно-погоджувальної діяльності Національної поліції України відповідно до світових стандартів поліцейської діяльності» присвячено комплексному аналізу зарубіжних моделей поліцейської дозвільної діяльності та визначенню можливостей їх імплементації в національне правове поле. На підставі узагальнення практики держав – членів ЄС та держав Північної Америки обґрунтовано доцільність переходу від фрагментарного, переважно паперового, контролю до інтегрованих електронних систем верифікації та обліку, які забезпечать безперервний моніторинг дотримання дозвільних (ліцензійних, реєстраційних, погоджувальних та ін.) умов у сферах дорожнього руху, обігу зброї, наркотичних засобів та діяльності приватних охоронних структур.

Особливу увагу приділено зарубіжним підходам до посилення

превентивного потенціалу дозвільно-погоджувальної діяльності поліції шляхом: удосконалення процедур видачі й поновлення дозволів на керування транспортними засобами (запровадження електронної верифікації даних, психофізіологічного моніторингу водіїв групи ризику, бальної системи відповідальності), встановлення строковості та періодичного перегляду дозволів на володіння зброєю, а також ліцензування всіх категорій охоронців і приватних охоронних компаній із урахуванням обов'язкових стандартів підготовки та регулярного підвищення кваліфікації тощо.

Розділ 2 «Напрями реалізації дозвільно-погоджувальної діяльності Національної поліції України та їх характеристика» складається з п'яти підрозділів.

У підрозділі 2.1 *«Особливості реалізації дозвільно-погоджувальних функцій Національної поліції України у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху»* розглянуто нормативно-правові засади здійснення таких повноважень та визначено ключові сфери їх застосування.

Дозвільно-погоджувальна діяльність Національної поліції України у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху характеризується нормативно визначеним переліком рішень, без яких є неможливим здійснення окремих видів діяльності або експлуатація колісних транспортних засобів, що передбачає оформлення та видачу: 1) дозволу на перевезення надгабаритних, великовагових вантажів; 2) документів щодо погодження маршрутів дорожнього перевезення небезпечних вантажів; 3) технічних умов на розміщення об'єкта дорожнього сервісу та малої архітектурної форми; 4) дозволів на розміщення зовнішньої реклами в межах смуги відведення автомобільних доріг, дозволів (ордерів) на будівництво, реконструкцію і ремонт автомобільних доріг, залізничних переїздів, об'єктів дорожнього сервісу, автозаправних станцій та ін.; погодження: 5) проєктів і схем організації дорожнього руху на автомобільних дорогах, вулицях і залізничних переїздах; 6) поданих у встановленому порядку пропозицій стосовно обладнання засобами організації дорожнього руху місць виконання дорожніх робіт, проєктів і схем організації дорожнього руху, маршрутів руху пасажирського транспорту, маршрутів організованого руху громадян і місць їх збору, порядку проведення спортивних та інших масових заходів, які можуть створити перешкоди дорожньому руху; 7) установа технічних засобів регулювання дорожнього руху; 8) проєктної документації щодо будівництва, реконструкції і ремонту автомобільних доріг, вулиць та залізничних переїздів, об'єктів дорожнього сервісу, інших дорожніх споруд; забудови окремих територій населених пунктів; генеральних планів окремих забудов у населених пунктах; проєктів комплексних схем організації руху та спорудження ліній міського електричного транспорту; схем організації дорожнього руху на відповідність технічним умовам та нормативно-правовим актам з безпеки дорожнього руху; 9) маршрутів і розкладу руху регулярних і нерегулярних

перевезень груп дітей, громадського та іншого транспорту; 10) місця розташування стаціонарного пункту габаритно-вагового контролю та схем організації дорожнього руху під час під'їзду до пункту та виїзду з нього; 11) місця монтажу/розміщення стаціонарних технічних засобів (приладів контролю), що дають змогу в автоматичному режимі здійснювати виявлення та фотозйомку або відеозапис подій, що містять ознаки адміністративних правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, тощо.

Розкрито форми реалізації дозвольно-погоджувальних повноважень Національної поліції, серед яких дозволи, погодження та висновки, що мають індивідуально-правовий, адресний та обов'язковий характер.

У підрозділі 2.2 *«Адміністративно-правовий зміст дозвольно-погоджувальної діяльності Національної поліції України у сфері обігу зброї, боєприпасів, вибухових речовин і матеріалів, спеціальних засобів самооборони, заряджених речовинами сльозоточивої та дратівної дії»* здійснено аналіз нормативно-правових актів, що визначають особливості дозвольно-погоджувальної поліцейської діяльності у зазначеній сфері, встановлено їхню багаторівневу структуру та співвідношення актів законодавчого і підзаконного рівнів, а також з'ясовано характер правового регулювання умов, порядку та процедур видачі, переоформлення, зупинення й анулювання дозвільних документів.

Охарактеризовано систему повноважень підрозділів Національної поліції України щодо контролю за обігом зброї, які структуровано на три групи: 1) загальні; 2) спеціальні та 3) особливі (пов'язані з їх реалізацією в умовах дії правового режиму воєнного стану).

Здійснено класифікацію видів дозволів, що видаються Національною поліцією України у сфері обігу зброї, боєприпасів, вибухових речовин і матеріалів, спеціальних засобів самооборони, заряджених речовинами сльозоточивої та дратівної дії, за такими основними критеріями: за юридичною природою дозвільного документа; за предметом правового регулювання; за суб'єктами, яким надається дозвіл; за строками дії дозволів; за характером дозвільної процедури; за рівнем публічної небезпеки об'єкта дозвільної системи; за формою реалізації дозвільних повноважень; за умовами видачі дозволів; за процедурою отримання дозволів; за порядком прийняття та припинення дії дозвільного акта.

Підрозділ 2.3 *«Дозвільно-погоджувальна діяльність Національної поліції України, пов'язана із обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів»* присвячено дослідженню адміністративно-правових засад реалізації Національною поліцією України дозвольно-погоджувальних функцій у сфері, що потребує спеціального правового режиму регулювання. Встановлено, що правову основу здійснення поліцією дозвільних функцій у відносинах із суб'єктами господарювання, що провадять діяльність, пов'язану з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, складають

положення законів України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори», «Про Національну поліцію» та низки підзаконних нормативно-правових актів. Водночас аналіз чинного нормативно-правового регулювання засвідчив наявність деяких проблемних аспектів у сфері реалізації дозвільно-погоджувальних функцій Національної поліції України, зумовлених, зокрема, законодавчою неврегульованістю правової природи окремих дозвільних документів, у тому числі дозволу на використання об'єктів і приміщень для провадження діяльності, пов'язаної з обігом вибухових матеріалів, наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів; наявністю колізій між окремими положеннями Закону України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» та Порядком видачі дозволу на використання об'єктів і приміщень, призначених для провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 р. № 469, щодо визначення уповноваженого органу поліції та кола суб'єктів, яким видається дозвіл на використання приміщень. Запропоновано шляхи усунення нормативних колізій у зазначеній сфері.

У підрозділі 2.4 «Специфіка дозвільно-погоджувальної діяльності Національної поліції України у формуванні безпечного освітнього середовища для дітей та їх захисту» встановлено, що участь підрозділів Національної поліції України у цій сфері не пов'язана зі здійсненням класичної дозвільної діяльності у вузькому адміністративно-правовому розумінні. Аналіз положень Закону України «Про Національну поліцію», актів Кабінету Міністрів України та відомчих наказів МВС України, що регламентують діяльність підрозділів ювенальної превенції та служби освітньої безпеки, засвідчив відсутність у поліції повноважень щодо видачі дозвільних документів, які б надавали закладам освіти право на провадження освітньої діяльності або експлуатацію об'єктів освітньої інфраструктури. Визначено, що адміністративна діяльність поліції у формуванні безпечного освітнього середовища має переважно погоджувальний і превентивний характер та реалізується шляхом участі у міжвідомчій взаємодії із закладами освіти, органами місцевого самоврядування та іншими суб'єктами публічної адміністрації. З'ясовано, що ключовими погоджувальними повноваженнями Національної поліції України у формуванні безпечного освітнього середовища є: участь у розробленні та погодженні алгоритмів дій у разі надзвичайних ситуацій у закладах освіти; погодження організації пропускнуго режиму, маршрутів евакуації та заходів реагування на загрози; надання обов'язкових до врахування рекомендацій щодо усунення виявлених безпекових ризиків; участь у міжвідомчих комісіях і робочих групах з питань освітньої безпеки тощо.

У підрозділі 2.5 «Правове забезпечення здійснення погоджувальної діяльності Національної поліції України у сфері надання охоронних послуг» вказано на виразно галузеву специфіку погоджувальної діяльності

Національної поліції України у сфері надання охоронних послуг, що зумовлене поєднанням у межах однієї діяльності приватно-господарських інтересів і функцій, безпосередньо пов'язаних із забезпеченням публічної безпеки і порядку. На відміну від інших сфер дозвільної діяльності поліції, охоронні послуги передбачають делегування суб'єктам господарювання окремих елементів захисної функції держави, що визначає підвищені вимоги до правового регулювання допуску таких суб'єктів до ринку надання охоронних послуг.

З'ясовано, що особливістю правового регулювання охоронної діяльності є функціональне розмежування повноважень між Національною поліцією України як суб'єктом дозвільно-погоджувальної діяльності та суб'єктами охоронної сфери як недержавними виконавцями охоронних функцій. Саме через дозвільно-погоджувальні процедури держава встановлює межі допустимої «квазіправоохоронної» діяльності приватних структур, запобігаючи фактичному перетворенню їх на альтернативні силові формування.

ВИСНОВКИ

У дисертації наведено теоретичне узагальнення й запропоновано нове вирішення наукового завдання, що полягає у розробленні на підставі аналізу чинного законодавства та практики його застосування концептуального підходу до вдосконалення адміністративно-правового забезпечення дозвільно-погоджувальної діяльності Національної поліції України та формулюванні на цій основі обґрунтованих пропозицій щодо підвищення її ефективності. У результаті проведеного дослідження сформульовано низку висновків, пропозицій і рекомендацій, спрямованих на досягнення поставленої мети.

1. Запропоновано розуміння дозвільно-погоджувальної діяльності Національної поліції України як самостійного виду адміністративної діяльності поліції з виразно змішаною публічно-правовою природою, в якій органічно поєднуються владно-розпорядчі (правозастосовні) й консенсуально-погоджувальні (правозабезпечувальні) елементи, що зумовлює їхню превентивну спрямованість, добровільний характер ініціативи з боку громадян та юридичних осіб, особливий адміністративно-процесуальний режим і специфічні правові наслідки відмови у видачі дозволу чи погодженні – настання заборони на відповідну діяльність без безпосереднього примусу;

2. Сформульовано поняття та виокремлено ключові ознаки дозвільно-погоджувальної діяльності Національної поліції України, як-от: 1) самостійність як окремого виду адміністративної діяльності поліції; 2) превентивна спрямованість на попередження загроз публічній безпеці і порядку; 3) провадження процедури виключно за зверненням (заявою)

фізичних та юридичних осіб; 4) дуалістична правова природа, що поєднує владно-розпорядчий та консенсуально-погоджувальний елементи; 5) особливий адміністративно-правовий режим, відмінний від режимів ліцензування, реєстрації або надання адміністративних послуг; 6) специфічні правові наслідки відмови у видачі дозволу чи наданні погодження, що полягає в автоматичній забороні відповідної діяльності або використання предметів без застосування безпосереднього адміністративного примусу; 7) реалізація позитивного зобов'язання держави щодо активного забезпечення публічної безпеки та порядку.

3. Нормативні засади реалізації дозвільно-погоджувальних функцій Національної поліції України становлять багаторівневу систему правових актів, яка визначає зміст, межі та процедури адміністративної діяльності поліції в окремих сферах підвищеного ризику. З огляду на системність та різноманітність нормативно-правові акти в цій сфері класифіковано та охарактеризовано за: 1) юридичною силою; 2) джерелом формування правових норм; 3) функціональним призначенням; 4) ступенем деталізації регулювання; 5) предметною сферою регламентації дозвільної діяльності; 6) суб'єктами реалізації та забезпечення дозвільно-погоджувальних процедур.

4. Здійснено науковий аналіз зарубіжного досвіду адміністративно-правового забезпечення дозвільно-погоджувальної поліцейської діяльності та акцентовано на можливих шляхах його запозичення для України, зокрема в частині: 1) запровадження періодичного перегляду дозволів на володіння зброєю згідно з вимогою Директиви (ЄС) 2017/853; 2) запровадження обов'язкової державної ліцензійної системи для всіх категорій охоронців та приватних охоронних компаній зі встановленням мінімальних стандартів підготовки, за зразком системи SIA у Великій Британії та ліцензування через CNAPS у Франції; 3) встановлення строковості ліцензій із вимогою обов'язкового оновлення кваліфікації перед їх продовженням за моделлю Великої Британії, де ліцензії SIA на охоронну діяльність видаються на обмежений строк (зазвичай 3 роки) та потребують повторного проходження навчання і процедури переоформлення; 4) створення уніфікованої електронної системи реєстрації та відстеження обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів за всіма ланками постачання (від виробника до кінцевого споживача), що кореспондує Регламенту (ЄС) № 273/2004 та Регламенту (ЄС) № 111/2005, які встановлюють спільні правила моніторингу торгівлі такими засобами всередині ЄС та у зовнішній торгівлі для запобігання їх незаконному обігу; 5) запровадження ризик-орієнтованого підходу до перевірок суб'єктів, що працюють зі психотропними речовинами та прекурсорами, із концентрацією контролю на операціях підвищеного ризику та взаємодією з міжнародними інформаційними системами (зокрема, базою даних Міжнародного комітету з контролю за наркотиками), як це рекомендується у керівних документах UNODC.

5. З'ясовано характерні ознаки дозвоільно-погоджувальної діяльності Національної поліції України у сфері безпеки дорожнього руху, а саме: 1) спрямованість на запобігання небезпечним ситуаціям у дорожньому русі; 2) поєднання правових вимог і технічних параметрів дорожнього руху; 3) взаємозв'язок із розвитком і станом дорожньої інфраструктури; 4) обов'язковість і адресність рішень щодо участі у дорожньому русі конкретних суб'єктів (перевізників, водіїв, власників транспортних засобів та інших осіб); 5) охоплення всіх ключових елементів системи дорожньої безпеки.

6. Встановлено, що адміністративно-правовий зміст діяльності підрозділів Національної поліції України з контролю за обігом зброї охоплює систему взаємопов'язаних адміністративних процедур, що реалізуються в її основних напрямках, до яких належать: оформлення та видача дозволів, ведення облікової та реєстраційної документації, організація і проведення планових та позапланових перевірок об'єктів дозвоільної системи, профілактика порушень, прийом громадян, розгляд заяв і скарг, взаємодія з іншими службами Національної поліції України, державними органами та громадськими об'єднаннями, аналіз стану роботи закріплених суб'єктів та підготовка звітності.

7. Дозвоільно-погоджувальна діяльність Національної поліції України у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів характеризується поєднанням дозвоільних, погоджувальних та контрольно-наглядових елементів, що зумовлене необхідністю забезпечення спеціального адміністративно-правового режиму їх обігу. Встановлено, що реалізація дозвоільно-погоджувальних функцій Національної поліції України у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів має яскраво виражений превентивний характер і спрямована на недопущення зловживань із боку суб'єктів господарювання та посадових осіб, пов'язаних із порушенням установлених умов зберігання, використання і обліку відповідних речовин, а також на запобігання їх витоку в незаконний обіг.

8. Встановлено, що підрозділи поліції охорони наділені як дозвоільними, так і погоджувальними повноваженнями, однак дозвоільні мають похідний, техніко-організаційний характер і реалізуються виключно в межах договірних охоронних правовідносин. З'ясовано сутність та зміст погоджувальних повноважень поліції охорони, що реалізуються у напрямках погодження: 1) можливості прийняття приміщення під охорону шляхом розгляду та оцінки заяви замовника послуг із урахуванням правових підстав володіння приміщенням та його фактичних характеристик; 2) технічних умов охорони приміщення за результатами первинного обстеження; 3) переліку та параметрів засобів охоронного призначення, зокрема комплексу тривожної сигналізації, схеми блокування приміщення, типів і кількості сповіщувачів, режимів їхньої роботи та варіантів спрощення схеми блокування за згодою

замовника; 4) рекомендацій щодо технічної укріпленості та оснащення приміщення; 5) умов реагування на спрацювання сигналізації, включно з порядком інформування замовника або його довірених осіб, алгоритмом дій нарядів реагування та можливістю перезакриття приміщення у разі неможливості негайного прибуття власника; 6) умов зберігання та використання дублікатів ключів, що є необхідною передумовою укладення договору на охорону, а також визначення кола осіб, які можуть брати участь у процедурах перезакриття приміщення; 7) порядку тимчасової видачі ключів, їх заміни або доповнення; 8) змін умов охорони в процесі експлуатації; 9) припинення охоронних відносин.

9. Сформульовано низку пропозицій та рекомендацій, спрямованих на удосконалення законодавства та практики його реалізації у сфері здійснення Національною поліцією України дозвільно-погоджувальної діяльності, в тому числі шляхом:

- внесення змін і доповнень до Закону України «Про Національну поліцію» та Положення про Національну поліцію щодо нормативного закріплення дозвільно-погоджувальних повноважень поліції у сфері обігу зброї, спеціальних засобів самооборони, боєприпасів, вибухових матеріалів, а також використання об'єктів і приміщень, призначених для діяльності з обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів;

- доповнення Закону України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» новою статтею 21-1 «Дозвіл на використання об'єктів і приміщень для провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів»;

- доповнення Закону України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» новим пунктом 5 такого змісту: «Дозвіл на використання об'єктів і приміщень для провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів – Національна поліція України»;

- посилення дозвільно-погоджувальних повноважень підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України, зокрема: а) запровадження обов'язкового узгодження з ними рішень органів опіки та піклування, служб у справах дітей щодо розміщення неповнолітніх у спеціальних установах, усиновлення чи встановлення опіки із визначенням строків та критеріїв погодження для превентивного захисту прав дитини; б) розширення повноважень підрозділів ювенальної превенції щодо погодження програм корекційної та реабілітаційної роботи з дітьми-кривдниками чи постраждалими від домашнього насильства, включно з узгодженням індивідуальних планів профілактики та психокорекції; в) розробки та впровадження стандартизованих протоколів міжвідомчого узгодження дій підрозділів ювенальної превенції із соціальними службами, освітніми закладами та судами в межах видачі заборонних чи обмежувальних приписів

стосовно неповнолітніх; г) імплементації на законодавчому рівні механізмів багатопрофільного узгодження (за моделлю спеціалізованих центрів для дітей, які постраждали від насильства), де підрозділи ювенальної превенції виконуватимуть координаційну роль у погодженні процедур опитувань, медичних оглядів та надання допомоги неповнолітнім.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

*Наукові праці, в яких опубліковано
основні наукові результати дисертації:*

1. Даниленко В. П. Дозвільно-погоджувальні функції Національної поліції України у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху: зміст та особливості реалізації. *Право та державне управління*. 2023. № 3. С. 322–326.
2. Danylenko V. Legal nature and administrative essence of permit-and-approval activities of bodies and units of the national police. *Entrepreneurship, Economy and Law*. 2024. No. 6 (340). P. 101–105.
3. Даниленко В. П. Поняття та види дозвільно-погоджувальної діяльності Національної поліції. *Підприємництво, господарство і право*. 2025. № 1 (341). С. 123–128.
4. Даниленко В. П. Нормативні засади реалізації Національною поліцією дозвільно-погоджувальних функцій. *Підприємництво, господарство і право*. 2025. № 2 (342). С. 63–67.
5. Даниленко В. П. Зарубіжний досвід адміністративно-правового забезпечення дозвільно-погоджувальної поліцейської діяльності та шляхи його запозичення для України. *KELM (Knowledge, Education, Law, Management)*. 2025. № 6 (74). С. 303–307.

Наукові праці, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

6. Даниленко В. П. Реалізація дозвільно-погоджувальних функцій Національної поліції у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів: проблеми та шляхи розв'язання. *Перспективні напрямки розвитку юридичної науки у 21-му сторіччі : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф.* (м. Київ, 18-19 лют. 2025 р.). Київ : Науково-дослідний інститут публічного права, 2025. С. 71–73.
7. Даниленко В. П. Адміністративно-правова модель реалізації дозвільно-погоджувальних функцій Національної поліції України. *Актуальні питання науки і практики та шляхи їх вирішення : матеріали другої Міжнар. наук.-практ. конф.* (м. Київ, 04-05 черв. 2025 р.). Київ : Науково-дослідний інститут публічного права, 2025. С. 40–43.

АНОТАЦІЯ

Даниленко В. П. Дозвільно-погоджувальна діяльність Національної поліції України: адміністративно-правові засади. – На правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. – Дніпровський державний університет внутрішніх справ. – м. Дніпро, 2026.

Дисертацію присвячено аналізу існуючих наукових підходів, законодавства України і практики його реалізації з метою всебічного вивчення адміністративно-правових засад дозвільно-погоджувальної діяльності Національної поліції України, а також обґрунтування шляхів її удосконалення відповідно до сучасних вимог забезпечення публічної безпеки та європейських стандартів поліцейської діяльності.

У роботі обґрунтовано, що дозвільно-погоджувальна діяльність Національної поліції України є самостійним видом адміністративної діяльності, що характеризується змішаною публічно-правовою природою, поєднуючи владно-розпорядчі (правозастосовні) та консенсуально-погоджувальні (правозабезпечувальні) елементи. Визначено її превентивну спрямованість, добровільний характер ініціації процедури, особливий адміністративно-процесуальний режим та специфічні наслідки відмови – автоматичну заборону відповідної діяльності без застосування безпосереднього державного примусу.

Сформульовано авторське поняття дозвільно-погоджувальних функцій Національної поліції України як сукупності урегульованих законодавством публічно-правових відносин, що виникають у зв'язку з видачею, погодженням, переоформленням, анулюванням або контролем за дотриманням вимог дозвільних та погоджувальних документів у сферах обігу зброї, спеціальних засобів, вибухових матеріалів, наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів, забезпечення безпеки дорожнього руху, надання охоронних послуг та формування безпечного освітнього середовища для дітей.

Виокремлено ключові ознаки такої діяльності, проаналізовано нормативно-правове забезпечення реалізації дозвільно-погоджувальних функцій, виявлено прогалини та запропоновано напрями їх усунення шляхом уніфікації законодавства та впровадження ризик-орієнтованого підходу.

Визначено особливості реалізації дозвільно-погоджувальної діяльності Національної поліції України у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху. З'ясовано адміністративно-правовий зміст дозвільно-погоджувальної діяльності поліції у сфері обігу зброї, боєприпасів, вибухових речовин і матеріалів, спеціальних засобів самооборони, заряджених речовинами сльозоточивої та дратівної дії. Окреслено специфіку дозвільно-погоджувальної

діяльності поліції, пов'язану з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів. З'ясовано сутність і зміст погоджувальних повноважень поліції охорони та напрями їх реалізації.

Здійснено науковий аналіз зарубіжного досвіду адміністративно-правового регулювання реалізації дозвільно-погоджувальних функцій відповідно до світових стандартів поліцейської діяльності та акцентовано на можливих шляхах його запозичення для України. Сформульовано низку пропозицій та рекомендацій, спрямованих на підвищення ефективності адміністративно-правового забезпечення дозвільно-погоджувальної діяльності Національної поліції України.

Ключові слова: дозвільно-погоджувальна діяльність, Національна поліція України, адміністративна діяльність, поліцейська діяльність, дозвільні процедури, превентивна функція поліції, обіг зброї, ювенальна превенція, безпека дорожнього руху, поліція охорони.

SUMMARY

Danylenko V. P. Licensing and coordination activities of the National Police of Ukraine: administrative and legal principles. – *On the rights of the manuscript.*

Dissertation for the candidate degree of legal sciences in speciality 12.00.07 – administrative law and procedure; financial law; information law. – Dnipro State University of Internal Affairs, Dnipro, 2026.

The dissertation is devoted to the analysis of existing scientific approaches, the legislation of Ukraine and the practice of its implementation in order to comprehensively study the administrative and legal principles of the permitting and approval activities of the National Police of Ukraine, as well as to substantiate the ways of its improvement in accordance with the modern requirements of ensuring public safety and European standards of police activity.

The work substantiates that the permitting and approval activities of the National Police of Ukraine are an independent type of administrative activity, which is characterized by a mixed public-legal nature, combining power-administrative (law enforcement) and consensual-approval (law enforcement) elements. Its preventive focus, the voluntary nature of the initiation of the procedure, a special administrative and procedural regime and the specific consequences of refusal are determined - an automatic ban on the relevant activity without the use of direct state coercion.

The author's concept of the permitting and approval functions of the National Police of Ukraine is formulated as a set of public-legal relations regulated by law that arise in connection with the issuance, approval, re-issuance, cancellation or control over compliance with the requirements of permitting and approval

documents in the areas of circulation of weapons, special means, explosive materials, narcotic drugs, psychotropic substances, precursors, ensuring road safety, providing security services and forming a safe educational environment for children.

The key features of this activity are identified, the regulatory and legal support for the implementation of permitting and approval functions is analyzed, gaps are identified and ways to eliminate them are proposed through the unification of legislation and the implementation of a risk-oriented approach.

The features of the implementation of the permitting and approval activities of the National Police of Ukraine in the field of ensuring road safety are determined. The administrative and legal content of the police's permitting and coordinating activities in the sphere of circulation of weapons, ammunition, explosives and materials, special means of self-defense charged with tear gas and irritant substances has been clarified. The specifics of the police's permitting and coordinating activities related to the circulation of narcotic drugs, psychotropic substances, and precursors have been outlined. The essence and content of the coordinating powers of the security police and the directions of their implementation have been clarified.

A scientific analysis of foreign experience in administrative and legal regulation of the implementation of permitting and approval functions in accordance with world standards of police activity was carried out and emphasis was placed on possible ways of borrowing it for Ukraine.

A number of proposals and recommendations were formulated aimed at increasing the efficiency of administrative and legal support for permitting and approval activities of the National Police of Ukraine.

Keywords: *permitting and approval activities, National Police of Ukraine, administrative activities, police activities, permitting procedures, preventive function of the police, arms circulation, juvenile prevention, road safety, security police.*